

Den Danske Lyspris 2016

Idé og layout: Dansk Center for Lys
Oplag: 200 eksemplarer

Yderligere eksemplarer:
Dansk Center for Lys
Engholmvej 19
3660 Stenløse
Tlf.: 47 17 18 00
information@centerforlys.dk
www.centerforlys.dk

Foto forside: Fra venstre mod højre: Nørreport Station. © Foto: Gottlieb Paludan Architects og Jens Lindhe.
Nordhavn Station sydlig passage. Foto: Lighting, Sweco DK. Slagelse Psykiatrisygehus. © Karlsson arkitekter/
VLA. Foto: Jens Lindhe. RAGNAROCK – museet for pop, rock og ungdomskultur Foto: Jesper Kongshaug.

**Vinder af Den Danske Lyspris 2016:
Nørreport Station, København**

Ikonisk, helstøbt og elegant

Juryens motivering:

Ny Nørreport er et meget helstøbt og gennemtænkt projekt, som har forstået at løse mange komplekse forhold med enkle og integrerede løsninger. Belysningen af tagene, ventilationstårnene og cykelbedene er enkel og smuk og gør Nørreport Station til et ikonisk sted i København. Lysprikkerne i cykelbedene trækker opmærksomheden væk fra cykelkaoset og skaber helhed, elegance og orden. Lyset understøtter det naturlige flow på pladsen og er med til at lede brugerne hen til stationsbygningerne. Der er en fin balance mellem almenbelysningen og effektbelysningen, og det gør stationen både tryk, overskuelig og oplevelsesrig i de mørke timer. Det er nemt at orientere sig og nemt at se andre menneskers ansigter. Blandingen af varmt lys under tagene og koldt lys ved tårnene fungerer godt. Tårnene får en friskhed og lethed af det

kolde lys, og det varme lys på undersiden af paddehattetage virker imødekommende. Belysningen af ventilationssøjlerne tegner en rytme henover pladsen og markerer sammen med tagene pladsen på lang afstand. Belysningen af ventilationstårnene er nytænkende og integrerer den primære funktion som ventilation for perronerne med såvel belysning som opholdspladser. Det er en meget fin og robust løsning, som gør ventilationstårnene til aktive møbler, der bidrager til pladsens ikoniske karakter. Reetableringen af skiltet med Nørreport Station skrevet i rødt er ligeledes med til at understrege pladsens helt særlige betydning i byen. Til sammen skaber belysningen og arkitekturen et trygt, overskueligt og poetisk byrum til daglig glæde for mange mennesker. Projektet er et godt eksempel på skandinavisk lysdesign, når det er bedst.

© Foto: Gottlieb Paludan Architects og Jens Lindhe.

FAKTA

Bygherre:

Københavns Kommune

Totalrådgiver:

Gottlieb Paludan Architects

Arkitekter:

Gottlieb Paludan Architects og COBE

El-ingeniør:

Sweco Danmark A/S

Belysningsrådgiver:

Bartenbach

Entreprenør:

Aarsleff Rail Nørreport

El-installatør:

Wicotec Kirkebjerg

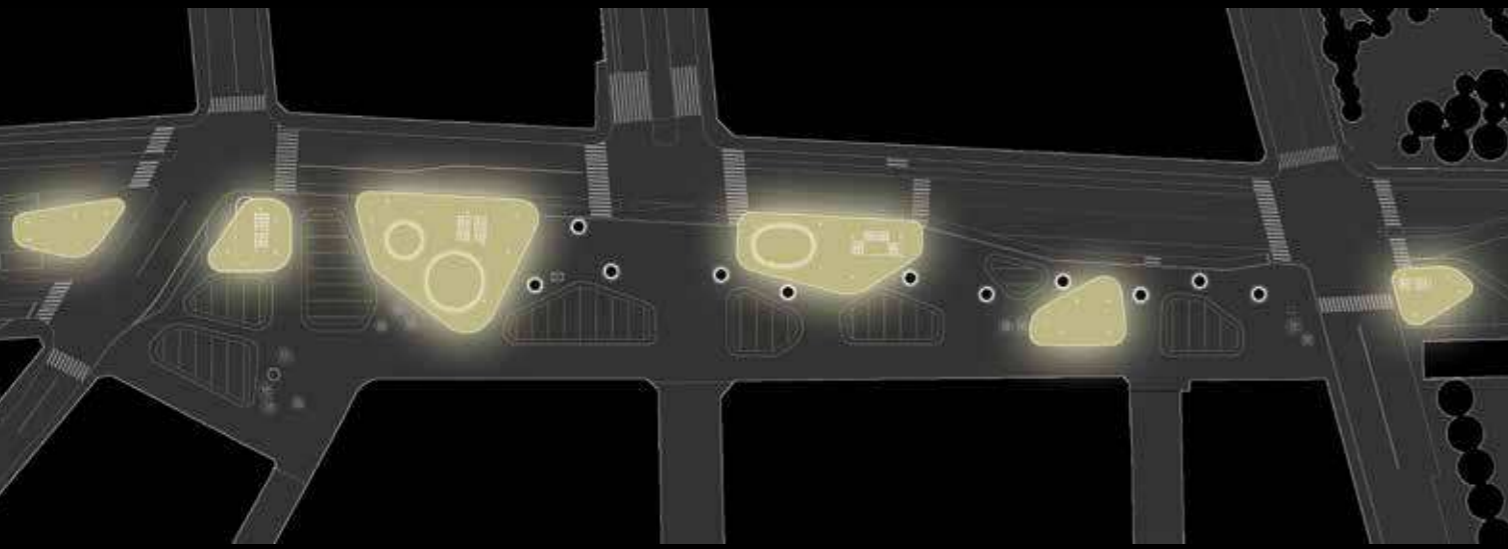
Leverandører af specialarmaturer:

Lightconstructor, lys i søjler

Faktor 3, lys i cykelstativer

Durlum, armaturer i belægningen

samt linjearmaturer langs glasfacader

**Nomineret:
RAGNAROCK – museet for pop, rock og
ungdomskultur**

Dramatisk, vildt og fortællende

Juryens motivering:

Med moving heads, gobo-projektioner og stærke farver formidler lyset stedets indhold og tema vildt og dog poetisk. Der er en meget stor interaktion mellem belysningen og de besøgende på museet. Man kan følge de bevægelige lyspletter på den røde løber, føle et strejf af rampelys i ansigtet og se træer og bænke langs løberen blive forvandlet af lyset med en dramatik, som er sjælden i et offentligt byrum. Det farvede, dynamiske lys på facaden er utroligt effektivt i sin blanding af direkte og reflekteret lys i forskellige farver, der gør hver enkelt pyramidespids forskellig. Belysningen i foyeren er fleksibel og kan hurtigt ændres, når rummet skifter funktion fra museumsbutik til festlokale eller spillested. Rummet er foret med en dramatisk beklædning formet med inspiration fra lyddæmpende æggebakker i et lydstudie og malet i samme farve som det højroede velourfor i en guitarkasse. Lyset understreger symbolikken og gør ankomsten varm og indbydende. Kun de sorte teaterspots i loftet stikker lidt ud. Styringsmæssigt er der tænkt innovativt med trådløs styring helt ud i Rabalderstræde.

Belysningen af RAGNAROCK er så markant, at det næsten bliver teatralisk, og ethvert andet sted ville det have været for meget. Men i dette tilfælde er belysningen med til at understrege bygningens formål og styrke den fortælling, som museet ønsker at formidle. Belysningen bliver derfor ikke blot rammesættende, men også et formidlingsværktøj.

RAGNAROCK. © Foto: Jesper Kongshaug.

FAKTA

Bygherre:
Anlægsfonden Danmarks Rockmuseum

Arkitekt og totalrådgiver:
COBE, DK og MVRDV, Holland

Rådgivende ingeniør:
Wessberg A/S

Lysdesign:
Jesper Kongshaug

AV-teknik og udstillingslys:
Stouenborg

Belysningsleverandører:
SGM Light A/S

Nomineret: Nordhavn station – sydlig passage

Innovativt, enkelt og trygt

Juryens motivering:

I den nye stitunnel ved Nordhavns Station er belysningen veludført og velintegreret i den rå arkitektur. Tunnelen er beklædt med fiber-glaslameller, hvoraf hver fjerde er belyst med LED. De i alt 250 lodrette, lysende fiber-glasprofiler skaber en tydelig markering af tunnelen og en overbevisende formidling af den nye smutvej mellem Østerbro og Nordhavn.

I dagtimerne skaber profilerne en fin rytme. Valget af glasfiber som armaturhus er nytænkende og innovativt. Den vertikale belysning er med til at skabe tryghed for cyklister og fodgængere, da den fremmer ansigtsgenkendelse og skaber en indbydende lyshed i tunnelen. Det er et stort plus, at lyset hverken blænder fodgængere, cyklister eller togførere.

Lyset kan dæmpes og styres i forhold til dagslyset og årets gang. Overgangen til de noget mørkere byrum er dog meget brat og det ville være mere behageligt, hvis lyset blev dæmpet lidt mere i forhold til omgivelserne. Der er tale om et smukt og enkelt projekt, der på en tydelig måde viser vej og skaber tryghed. Belysningen formår at gøre et ellers kedeligt transitsted til en smuk og tryk oplevelse.

FAKTA

Bygherrer:

By&Havn, Banedanmark og Københavns Kommune

Arkitekt:

CORE arkitekter

Lysdesign:

Lighting Sweco DK

El-ingeniør:

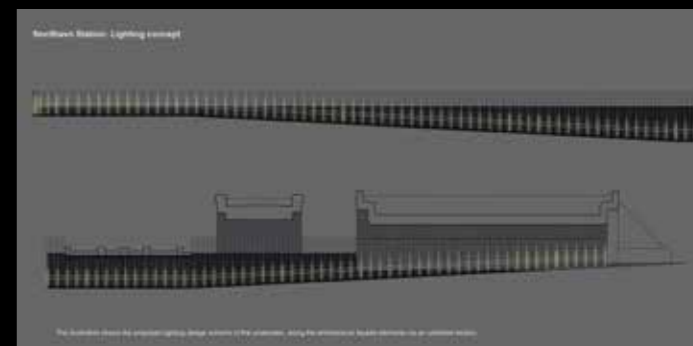
Sweco Danmark A/S

Entreprenør:

Per Aarsleff A/S

Belysningsleverandør:

Okholm Lighting a/s

Nordhavns Station – sydlig passage. © Foto: Lighting, Sweco DK.

Nomineret: Psykiatrisk Sygehus Slagelse

Foto: Henrik Bendix Olsen.

© Karlsson arkitekter / VLA. Foto: Jens Lindhe.

Ambitiøst, menneskeligt og nytænkende

Juryens motivering:

På det nye psykiatrisygehus er dagslysloesningerne stærke både i relation til arkitekturen og til tanker om en helende arkitektur. Der er arbejdet meget bevidst med dagslyset og dets gavnlige egenskaber i forhold til menneskets psyke og fysik. Det har været muligt at lukke rigtigt meget dagslys ind, og dagslyset tones bevidst varmere, idet det reflekteres i varme materialer såsom træ og sandfarvede gulve. Der er en meget fin inddragelse af farver og grafik på de transparente glasskille vægge. Intentionen om at skabe en god relation til omgivelserne er lykkedes langt hen ad vejen. Der er mange fine kig indefra og ud i lysgårdene. Kunstbelysningen gør bygningen imødekomende set udefra om aftenen og natten, og indenfor er lyset roligt og behageligt. Den varierede og varme belysning i gangarealerne iscenesætter et "evigt solskin" og medvirker til at bryde det store hospital op i overskuelige dele. Lyset understøtter wayfinding efter princippet, hvor der er lys, er der mennesker. Belysningen indgår som en del af projektets recovery strategi, hvor farvetoner og lysstyrker kan varieres over døgnet og året med henblik på forbedring af patienternes mentale tilstand. Det er meget positivt, at lysets betydning for patienter og ansatte følges løbende, og at erfaringerne anvendes til forskning. Man kan diskutere, om det er en god idé at anvende gangbelysningen som almenbelysning på kontorarealer, bl.a. på grund af skyggetegningerne. Som helhed er der dog tale om et forbilledligt projekt med et meget højt ambitionsniveau, der tager udgangspunkt i patienternes behov og lysets betydning i behandlingen. Projektet viser nye veje til at skabe godt lys for mennesker.

FAKTA

Bygherre:
Region Sjælland

Arkitekt:
Karlsson arkitekter / VLA

Landskabsarkitekt:
Schønher

Ingeniører:
NNE Pharmaplan, Cenergia Energy Consultants, Moe

Belysningsrådgiver:
Bartenbach

Fagentreprise:
Lindpro

Belysningsleverandør:
DELUX Denmark

Fakta om prisen

Formål

Hensigten med Den Danske Lyspris er at sætte fokus på lys og mennesker. Dette sker ved at fremhæve spændende, veldesignede og veludførte lysprojekter i Danmark. Prisen skal samtidig medvirke til at profilere lysbranchen og Dansk Center for Lys.

Om prisen

Den Danske Lyspris er en hæderspris, som belønnes med et diplom og en plakette. Anlæggets ejer modtager prisen, og æren deles med de fagfolk, som har haft hovedansvar for udformningen af lysløsningen.

Prisen uddeles en gang årligt af Dansk Center for Lys, og udvælgelse foretages af en bredt sammensat jury.

Det vindende projekt indstilles også til Den Nordiske Lyspris, som uddeles hvert andet år.

Projekter, som kan komme i betragtning til prisen

- Lysprojekter og løsninger, hvor lys er et bærende element. Projektet kan indeholde kunstlys eller en kombination af kunst- eller dagslys, indendørs eller udendørs
- Projekter, hvor lysløsningen har menneskers liv og behov i centrum
- Gode og veludførte anlæg og løsninger. Projektets størrelse har ingen betydning
- Projekter med et opsigtsvækkende, gennemtænkt eller nyskabende hovedgreb inden for lys

Projekter, som ikke kan komme i betragtning til prisen

- Rene lysarmaturløsninger eller vinduer
- Midlertidige lysløsninger som f.eks. festivallys, teaterlys og events
- Ren lyskunst
- Reklameinstallationer såsom skilte
- Anlæg på Færøerne eller Grønland

Bedømmelseskriterier

I bedømmelsen indgår bl.a. anlæggets tekniske kvalitet, funktionalitet, visuelle og æstetiske aspekter, energiforbrug og driftsøkonomi.

Der lægges stor vægt på løsningens relation til mennesker, idet dette hovedgreb skal være nøje detaljeret i forhold til:

Blændingsbegrænsning, brugssituationer, variation og dynamik, fokusering, stemninger, oplevelser, brugergrupper, lysfordeling, lysets eventuelle biologiske virkning på brugerne eller lysløsningens kommunikative effekt.

Løsningen skal være udformet under hensyntagen til de energi- og driftskrav, man bør stille til et moderne belysningsanlæg.

Anlægget skal være taget i brug inden for de seneste to år.

Tidligere vindere

Det Kongelige Teaters nye skuespilhus (2008)

Nye perroner på København H (2009)

Nordvestparken i København (2010)

Aalborg Havnefront (2011)

Lynetten i København (2012)

Gl. Hellerup Gymnasium (2013)

Novo Nordisk: Nyt domicil i Bagsværd (2014)

VILLUM Window Collection, Søborg (2015)

Jury

Akademisk Arkitektforening: Astrid Mody, arkitekt m.a.a., ph.d.

Byggherreforeningen: Hanne Ullum, vicedirektør, arkitekt m.a.a.

Dansk Center for Lys: Anne Bay, direktør, civ.ing. (juryformand)

Dansk Energi: Ditte Mikkelsen, civ.ing., konsulent

Danske Landskabsarkitekter: Rune Bugge Jensen, landskabsarkitekt mdl

Lysdesignuddannelserne: Ellen Kathrine Hansen, arkitekt m.a.a., ph.d., lektor i lysdesign

Foreningen af Rådgivende Ingeniører: Elisabeth Malmsten Laigaard, arkitekt, lysdesigner

Tekniq: Niels Iversen, projektleder

Sekretær for juryen, Dorte Gram, arkitekt m.a.a., Dansk Center for Lys

Sponsorer

**louis
poulsen**

PHILIPS

seas-nve

THORN

 ZUMTOBEL

Dansk Center for Lys
www.centerforlys.dk